

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2007 M. BALANDŽIO 6 D. ĮSAKYMO Nr. 3D-153 „DĖL
LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS ADMINISTRAVIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2014 m. birželio 2 d. Nr. 3D-324
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 2 punktą ir jį išdėstau taip:

„2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL 2005 L 209, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 473/2009 (OL 2009 L 144, p. 3), 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1312/2011 (OL 2011 L 339, p. 1), 2006 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 885/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 nuostatas dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų akreditavimo bei EŽŪGF ir EŽŪFKP sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo taikymo taisyklės (OL 2006 L 171, p. 90), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1034/2008 (OL 2008 L 279 p. 13), 2006 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 883/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 taikymo taisyklės dėl mokėjimo agentūrų apskaitos tvarkymo, išlaidų ir įplaukų deklaravimo ir išlaidų kompensavimo iš EŽŪGF ir EŽŪFKP sąlygų (OL 2006 L 171, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1353/2011 (OL 2011 L 338, p. 35), 2006 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1320/2006, nustatančiu perėjimo prie Tarybos reglamente (EB) Nr. 1698/2005 numatytos paramos kaimo plėtrai taisyklės (OL 2006 L 243, p. 6), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu detalias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai

taikymo taisyklės (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2011 m. liepos 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (EB) Nr. 679/2011 (OL 2011 L 185, p. 57), 2011 m. sausio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 65/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisyklės, susijusios su paramos kaimo plėtrai priemonėmis (OL 2011 L 25, p. 8), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl paramos kaimo plėtrai iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 nuostatos dėl išteklių ir jų skirstymo 2014 m. ir kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl jų taikymo 2014 m. (OL 2013 L 347, p. 865) (toliau – EŽŪFKP reglamentai), bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“.

2. Pakeičiu 3 punkto 21 pastraipą ir ją išdėstau taip:

„**Programos projekto kontrolės laikotarpis** – penkerių arba septynerių metų laikotarpis nuo paramos sutarties pasirašymo arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte ir (arba) paramos sutartyje numatytu įsipareigojimu.“

3. Pakeičiu 5.9 papunktį ir jį išdėstau taip:

„5.9. atlieka projektų, kuriems buvo skirta parama, priežiūrą, atlieka patikras vietoje, priima ir registruoja pateiktus mokėjimo prašymus ir kasmetinius prašymus, tikrina paramos gavėjų mokėjimo prašymuose, kasmetiniuose prašymuose arba paramos paraiškose pateiktos informacijos teisingumą ir nurodytų išlaidų arba prašomos paramos tinkamumą finansuoti, tiria pažeidimus, vertina projektų įgyvendinimo eigą bei galutinę projekto įgyvendinimo ir užbaigto projekto metinę ataskaitas, tikrina paramos gavėjų atitiktį projekto priežiūros rodikliams, esant poreikiui taiko priemones, skirtas paramos gavėjų atitikčiai projekto priežiūros rodikliams gerinti, prižiūri ir kontroliuoja šių priemonių įgyvendinimo eigą, užtikrina, kad visi patikrinimai, nustatyti Europos Sąjungos ir Lietuvos teisės aktuose, būtų atlikti ir tinkamai dokumentuoti (šioms funkcijoms atlikti Agentūra gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus). Agentūra turi teisę ankstesniais ir (arba) einamaisiais metais pateiktas paramos paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą;“

4. Pakeičiu 5.10 papunktį ir jį išdėstau taip:

„5.10. siekdama apsaugoti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos finansinius interesus, administruodama paramą išlaidoms, kurios susijusios su naujo statinio statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbais, kilus įtarimui dėl taikytų padidintų kainų, gali atlikti tikrinimą vadovaudamasi statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo principais, darbo, medžiagų ir mechanizmų sąnaudų normatyvais bei skaičiuojamosiomis resursų kainomis, parengtomis teisės aktų nustatyta tvarka atestuotų ekspertizės įmonių, o esant įtarimui dėl nepagrįstai didelių kainų įsigyjant prekes ir paslaugas ar technikos / įrangos naujumo ir (arba) nusidėvėjimo – atlieka užsakomąją išlaidų skaičiuojamųjų kainų ekspertizę arba technikos / įrangos naujumo ir (arba) nusidėvėjimo ekspertizę, ar esant įtarimui dėl projekto ir (arba) investicijų atitikties Programos priemonės tikslams – atlieka užsakomąją projekto ir (arba) investicijų atitikties priemonės tikslams ekspertizę ir, vadovaudamasi jos rezultatais, priima galutinį sprendimą dėl tinkamų finansuoti išlaidų, nustatant paramos sumą ir tinkamumą bei netinkamų finansuoti išlaidų dydžio, taikant sankciją (šioms funkcijoms atlikti Agentūra gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus);“

5. Pakeičiu 23 punktą ir jį išdėstau taip:

„23. Paramos paraiška turi būti pateikta spausdintine ir elektronine versija, jei Programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip. Gali būti sudaryta galimybė Paramos paraišką užpildyti bei pateikti elektroniniu būdu informaciniame portale, adresu: <https://portal.nma.lt>.“

6. Pakeičiu 25 punktą ir jį išdėstau taip:

„25. Paramos paraiškas kartu su reikalaujamais priedais ir (arba) pridedamais dokumentais iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūra (adresai nurodyti šių Taisyklių 262 punkte, išskyrus atvejus, kai suteikta galimybė paramos paraišką pateikti elektroniniu būdu Agentūros nustatyta tvarka). Paramos paraiškos turi būti įteiktos pareiškėjo asmeniškai arba per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (paštu, per kurjerį, faksu, el. paštu ir kt.) paramos paraiškos nepriimamos.“

7. Papildau šiuo 70¹ punktu:

„70¹. Kai paramos gavėjas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, ir kai projektai yra finansuojami iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos lėšų, PVM yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų.“

8. Pakeičiu 108 punktą ir jį išdėstau taip:

„108. Paramos gavėjas rengia ir Agentūrai teikia mokėjimo prašymus pagal paramos sutartyje arba paramos paraiškoje, jeigu paramos sutartis nesudaroma, nustatytą mokėjimo prašymų teikimo tvarkaraštį, jeigu Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip. Mokėjimo prašymų teikimo tvarkaraštis gali būti keičiamas šių Taisyklių VIII skyriaus II skirsnyje

nustatyta tvarka. Sukomplektuotas (-i) mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai Agentūrai gali būti pateikiami šiais būdais:

108.1. spausdintine (popieriuje pateikta) forma. Mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti paramos gavėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį;

108.2. elektroniniu formatu, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga. Prie mokėjimo prašymo pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (jeigu teikiamas popierinis dokumentas, jis turi būti nuskenuotas ir pateiktas kartu su mokėjimo prašymu). Mokėjimo prašymą pildant elektroniniu būdu internetiniame ŽŪMIS portale, duomenų įvedimo į mokėjimo prašymą laukų išdėstymas ir pavadinimai gali skirtis nuo spausdintinės (popieriuje teikiamos) versijos.“

9. Pakeičiu 112 punktą ir jį išdėstau taip:

„112. Mokėjimo prašymus kartu su reikiamais priedais priima ir registruoja Agentūra (adresai, nurodyti šių Taisyklių 262 punkte), išskyrus atvejus, kai suteikta galimybė paramos paraišką pateikti elektroniniu būdu Agentūros nustatyta tvarka.“

10. Pakeičiu 118 punktą ir jį išdėstau taip:

„118. Įvertinusi mokėjimo prašymus, Agentūra pagal Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos žuvininkystės fondo priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklėse nustatytą tvarką perveda paramos lėšas paramos gavėjams. Tuo atveju, kai sudaroma paramos sutartis, Agentūra turi įvertinti mokėjimo prašymą ir paramos lėšas užsakyti per 30 darbo dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo užregistravimo Agentūroje datos, jeigu Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip. Tuo atveju, kai paramos sutartis nesudaroma, Agentūra turi įvertinti mokėjimo prašymą ir paramos lėšas užsakyti per 20 darbo dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo užregistravimo Agentūroje datos, jeigu Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip. Tuo atveju, kai prekių, paslaugų, darbų pirkimų dokumentai vertinti Agentūrai pateikti kartu su mokėjimo prašymu, mokėjimo prašymo vertinimo laikas pradedamas skaičiuoti nuo pirkimų dokumentų įvertinimo dienos. Tuo atveju, kai sudaroma paramos sutartis, Agentūra turi įvertinti pirkimo dokumentus per 15 darbo dienų nuo jų gavimo užregistravimo Agentūroje dienos ar prieigos prie Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) suteikimo dienos. Tuo atveju, kai paramos sutartis nesudaroma, Agentūra turi įvertinti pirkimo dokumentus per 3 darbo dienas nuo jų gavimo užregistravimo Agentūroje dienos ar prieigos prie CVP IS suteikimo dienos. Į mokėjimo prašymo ir pirkimo dokumentų vertinimo terminus neįskaičiuojamas paklausimų paramos gavėjui, patikrų vietoje, įtariamo pažeidimo tyrimo atlikimo bei ekspertizės atlikimo terminas. Avansinį mokėjimo prašymą Agentūra turi įvertinti ir paramos lėšas užsakyti per 15 darbo dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo užregistravimo Agentūroje dienos. Jei ministerija, kaip asignavimų valdytojas, iš valstybės biudžeto negauna finansavimo paramai išmokėti, paramos lėšų užsakymo terminas atidedamas. Kai paramos gavėjas

pirkimus vykdo CVP IS, Agentūrai pateikia prisijungimo duomenis stebėtojo teisėmis prie šios sistemos, o popierines kopijas pateikia tik tų dokumentų, kurių nėra CVP IS.“

11. Pakeičiu 187 punktą ir jį išdėstau taip:

„187. Bendroju atveju, jeigu Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nenustatyta kitaip, paramos gavėjas, po projekto pabaigos, kol sueis 5 arba 7 (septynerių metų projekto priežiūros terminas taikomas tuo atveju, kai Projektų atrankos komisijos rekomendacijoje skirti paramą nurodoma, kad projektas turi būti įtrauktas į rizikingų projektų sąrašą ir nurodomi kriterijai, kuriais remiantis projektas įtraukiamas į rizikingų projektų sąrašą. Agentūros nustatyta tvarka, projekto kontrolės priežiūros laikotarpis gali būti peržiūrėtas. Tais atvejais, kai projektas įtraukiamas į rizikingų projektų sąrašą, paramos gavėjas yra įpareigojamas pateikti projekto priežiūros rodiklius visam projekto priežiūros laikotarpiui) metai nuo paramos sutarties pasirašymo arba sprendimo skirti projektui paramą dienos, per 4 mėnesius kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus, Agentūrai teikia užbaigto projekto metinę ataskaitą (tik su investicijomis susijusių Programos priemonių atveju, kai paramos gavėjas mažiausiai penkerius arba septynerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo arba sprendimo skirti projektui paramą priėmimo dienos įsipareigoja be rašytinio Agentūros sutikimo nekeisti remiamos veiklos pobūdžio, projekto įgyvendinimo reikalavimų ir nuosavybės formos, neparduoti ar kitaip nesuvaržyti už paramos lėšas įgytos nuosavybės, nenutraukti projekto veiklos, nekeisti projekto įgyvendinimo vietos), o teikiant galutinį mokėjimo prašymą – galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.“

12. Pripažįstu netekusiais galios 187.1–187.2 papunkčius.

13. Papildau šiuo 197.1.8 papunkčiu:

„197.1.8. jeigu Agentūra, atlikusi ekspertizę, nustato, kad prekių, paslaugų ar darbų kaina paramos gavėjui atlikus pirkimus, yra nepagrįstai didelė, paramos gavėjui išmokama suma, neviršijanti ekspertizės išvadoje nurodytos didžiausios rinkos kainos konkrečiai investicijai.“

14. Papildau šiuo 197.3.15 papunkčiu:

„197.3.15. jeigu Agentūra, atlikusi ekspertizę, nustato, kad prekių, paslaugų ar darbų kaina paramos gavėjui atlikus pirkimus, yra nepagrįstai didelė, paramos gavėjui išmokama suma, neviršijanti ekspertizės išvadoje nurodytos didžiausios rinkos kainos konkrečiai investicijai.“

15. Pakeičiu 206 punktą ir jį išdėstau taip:

„206. Valdymo institucija, Agentūra, Sertifikavimo institucija, Kompetentingoji institucija, kitos Programos administravimo funkcijas atliekančios institucijos, nurodytos Taisyklių II skyriaus penktajame skirsnyje, ir paramos gavėjai visų su Programos įgyvendinimu susijusių dokumentų saugojimą organizuoja vadovaudamiesi Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“. Visi su Programos įgyvendinimu ir atliktais

patikrinimais susiję dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau nei reglamento (EB) Nr. 885/2006 9 straipsnio 2–4 punktuose nurodyti dokumentų saugojimo terminai.“

Žemės ūkio ministras

Vigilijus Jukna